

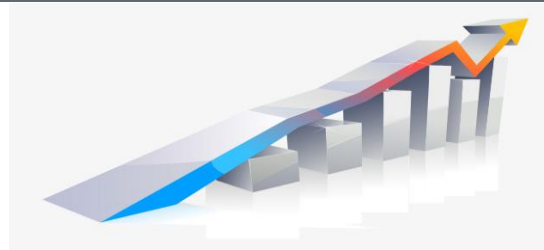
Identificació i notificació del maltractament al personal sanitari

*Maria Belén Alonso
Estefanía Luque.*

Índex

1. Introducció
2. Aspectes legals
3. Aspectes doctrinals
4. Objectius
5. Metodologia
6. Resultats
7. Conclusions

Introducció

La violència en el lloc de treball s'ha convertit en un alt risc per al personal sanitari, comparant-ho amb altres àmbits laborals. Segons l'OMS al sector de la salut es produeixen la quarta part del total de les agressions ocasionades al lloc de treball. El nombre d'agressions notificades entre els anys 2013-2017 pels 1.360 centres adherits a la web *violencia ocupacional.org* és de 4.896.

A la FHES s'han registrat 142 agressions.

El nombre real ascendeix a 179 ja que s'han detectat 87 notificacions errònies:

Causes de las notificacions errònies:

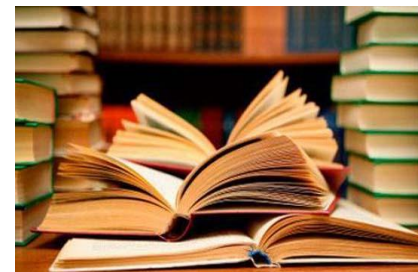
- Dins de la mateixa notificació 2 o mas agredits
- Dins de la mateixa notificació participin dos o mes agressors.
- Que el full de notificació estigui incomplet.

Aspectes legals

- **L'art. 40.2 de la Constitució Espanyola** expressa que els poders públics vetllaran per la seguretat e higiene en el treball.
- Les agressions als funcionaris sanitaris en l' exercici de les seves funcions es troben previstes als articles **550 i 551 de Codi Penal (CP)**
- **L' art. 24.2 del CP** considera funcionari public *a tot el que por disposició immediata de la llei , per elecció o nomenament d'autoritat competent partici en l'exercici de les funcions publiques.*
- **L'art.14.1 de la Llei de Prevenció de riscos laborals**, disposa que els treballadors tenen dret a una protecció eficaç en materia de seguretat i salut al lloc de treball.

Aspectes Doctrinals

L'us de la força, l'abraonament, la intimidació greu i la resistència activa, son modalitats delictives a les quals unicament cal la comissió d'una d'elles per que es configuri el delicte d'atemptat, segons la opinió majoritaria de la doctrina: *Muñoz Conde, (2002), Torres Fernández (1999), Miranda Strampes (2002), Lamarca Pérez (2001).*

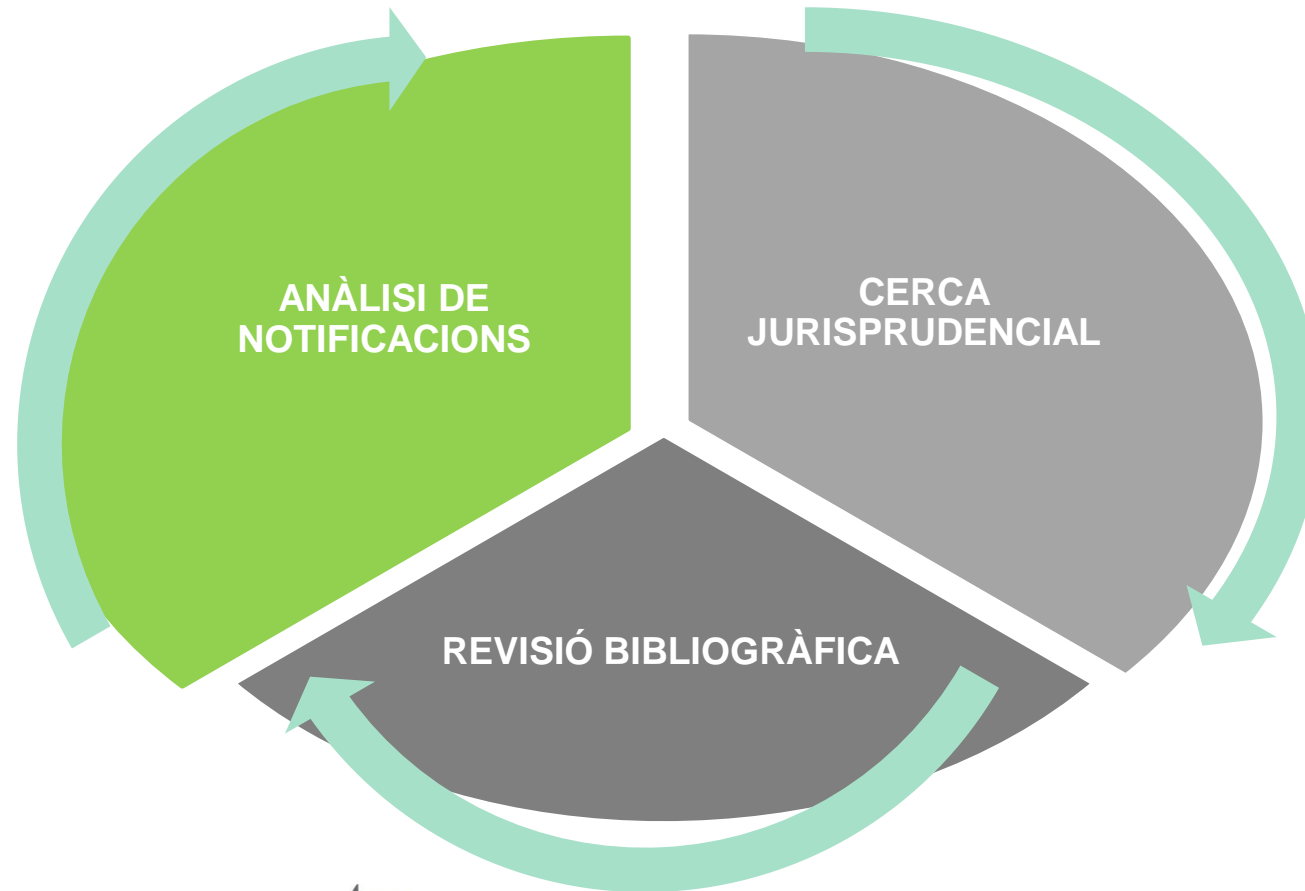
La doctrina critica, el tracte diferenciat que el Dret Penal atorga als professionals sanitaris segons exercin la seva funció al sector public, privat o concertat.

Objectius:

- Analitzar les notificacions d'agressions al personal sanitari de la FHES entre els anys 2013 -2017

Metodologia

Resultats obtinguts a través del registre de notificacions a *violenciaocupacional.Org*

WWW.violenciaocupacional.net   Registre número

NOTIFICACIÓ D'INCIDENT VIOLENT

Tipus d'atenció on s'ha produït l'incident:

Hospitalària   Atenció Primària   Administració i gestió
 Sociosanitària   Centre de Salut Mental

Nº DE TREBALLADOR:
Si l'empresari té més de 1 treballador, ha de ser el número de treballador al qual s'ha produït l'incident.

Dades de la persona agreddida

EDAT: Home   Dona   ANYS EXERCICI LABORAL: < 5   5-15   > 15

LLOC DE TREBALL: Administrativa   Directiu   Facultativa   Tècnica
 Auxiliar infermeria   Infermeria   Serveis (neteja, cuina, etc.)   Altres

TIPUS DE CONTRACTE: Estable   Inestable

HA REBUT PREPARACIÓ DE COM ACTUAR DAVANT D'UNA SITUACIÓ DE RISC? Sí   No

SI LA RESPOSTA ES SÍ, TÈCNICUS PER: Prevenció primària   Maneig de situacions   Actuacions postincident

HA PATIT L'AGRESSIÓ EN ALTRES OCASIONS? Sí   No

Dades de la persona agressora   Nº HISTÒRIA CLÍNICA DEL PACIENT

SEXE: Home   Dona   EDAT: < 20   20-35   35-50   50+   RESIDENT: Sí   No   no sap

TE RELACIÓ ASSISTENCIAL INDIVIDUAL AMB L'AGRESSOR? Sí   No

RELACIÓ ENTRE LA PERSONA AGREDIDA I AGRESSORA: Propi pacient   Familiar   Acompanyant

TE ANTECEDENTS PROPICINATORS TIPUS MALALTIA PSIQUIÀTRICA ESPECÍFICA, DROGODEPENDÈNCIA, D'ALCOHOLISME? Sí   No

HA HAITUT NOMÉS UNA PERSONA AGRESSORA? Sí   No   QUANTES?

ALTRES CARACTERÍSTIQUES RELLEVANTS DE LA PERSONA AGRESSORA:

Dades de l'incident   Data agressió   Hora agressió

TORN: Matí   Tarda   Nit   NOMBRE DE PERSONES AGREDIDES: Un   Més d'un

LLOC: Admissions   Consultes   Quiròfans   Serveis d'admissió i gestió   Altres
 Carrer   Plantas i hospitalització   Passadissos   Urgències

TIPUS D'AGRESSIÓ: (POSSIBLE RESPOSTA MÚLTIPLE)

Física: Cops de puny   Empentes   Ús d'armes: Còctel de bombes
 Verbal: Insult   Amença verbal   Intimidació verbal   Armes blanques
 Simbòlica: Invasió espai   Amença gestual   Exhibició d'armes   Armes de foc

Econòmica: Contra pertinències persona agredida   Contra el mobiliari   Robatori   Altres

PRETEXT INVOCAT DE LA CONDUCTA VIOLENTA (POSSIBLE RESPOSTA MÚLTIPLE)

Temps d'espera   Informació rebuda   Assistència rebuda   Trade rebut   Alta mèdica

MANEG INICIAL:

Concessions a la persona agressora
 Intervenció: Col·lega   Comandament / direcció   Seguretat propi centre salut   Forces de seguretat

ACTUACIÓ POSTINCIDENT VIOLENT:

Accions judicials   Accions extrajudicials: Suspensió de la relació assistencial   Amonestació   S'ha fet aïllat? sí / no
 Pendent valoració
 Cap

CONSEQUENCIES IMEDIATES SOBRE LA SALUT DE LA PERSONA AGREDIDA: Ferides lleus   Ferides greus   Repercussió psicològica   Cap

CONSEQUENCIES LABORALS IMEDIATES SOBRE LA PERSONA AGREDIDA: Interrupció de la jornada per causa psicològica   Baix a Laboral   Interrupció de la jornada per causa física   Cap

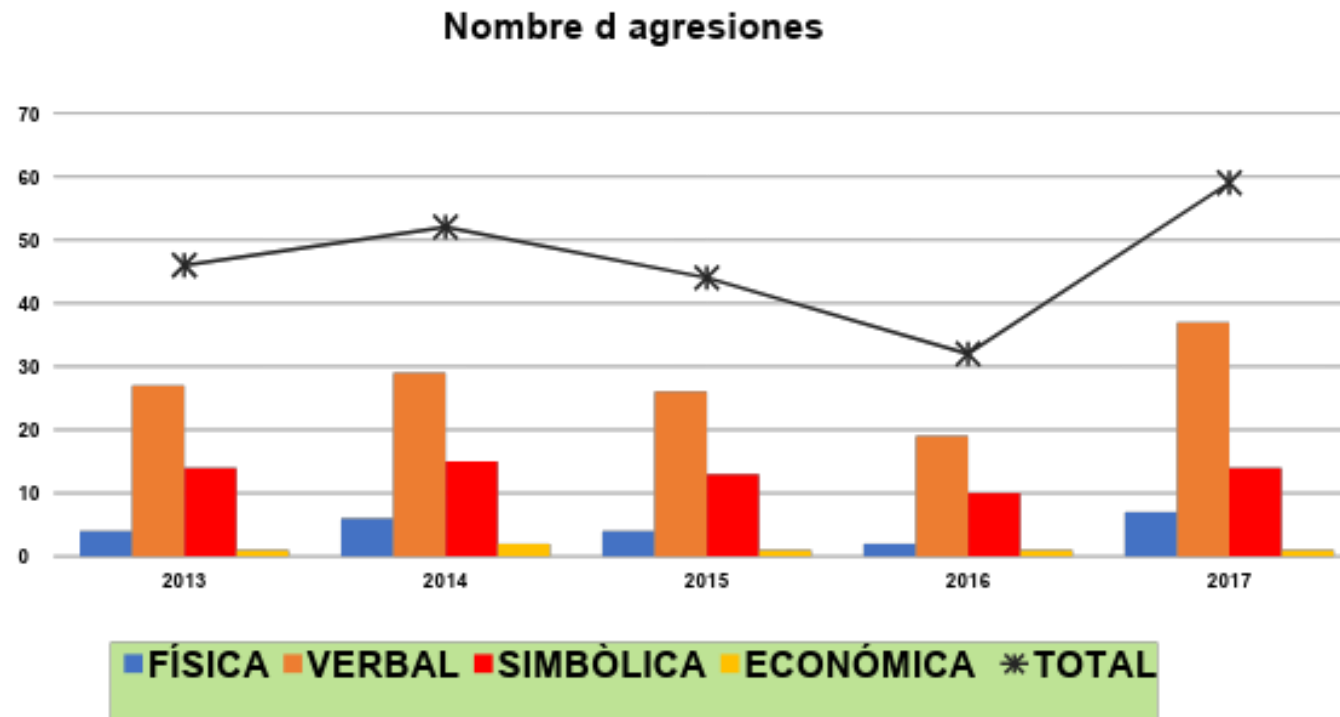
VALORACIÓ DE L'IMPACTE DE L'INCIDENT EN LA PRÀCTICA ASSISTENCIAL DE LA PERSONA AGREDIDA: Positiu   Neutre   Negatiu

¿Com notifiquem?

Les dades son analitzades per la **COPREVI** (Comisió per la Prevenció de la Violència) que consta d'un equip multidisciplinar sanitari.

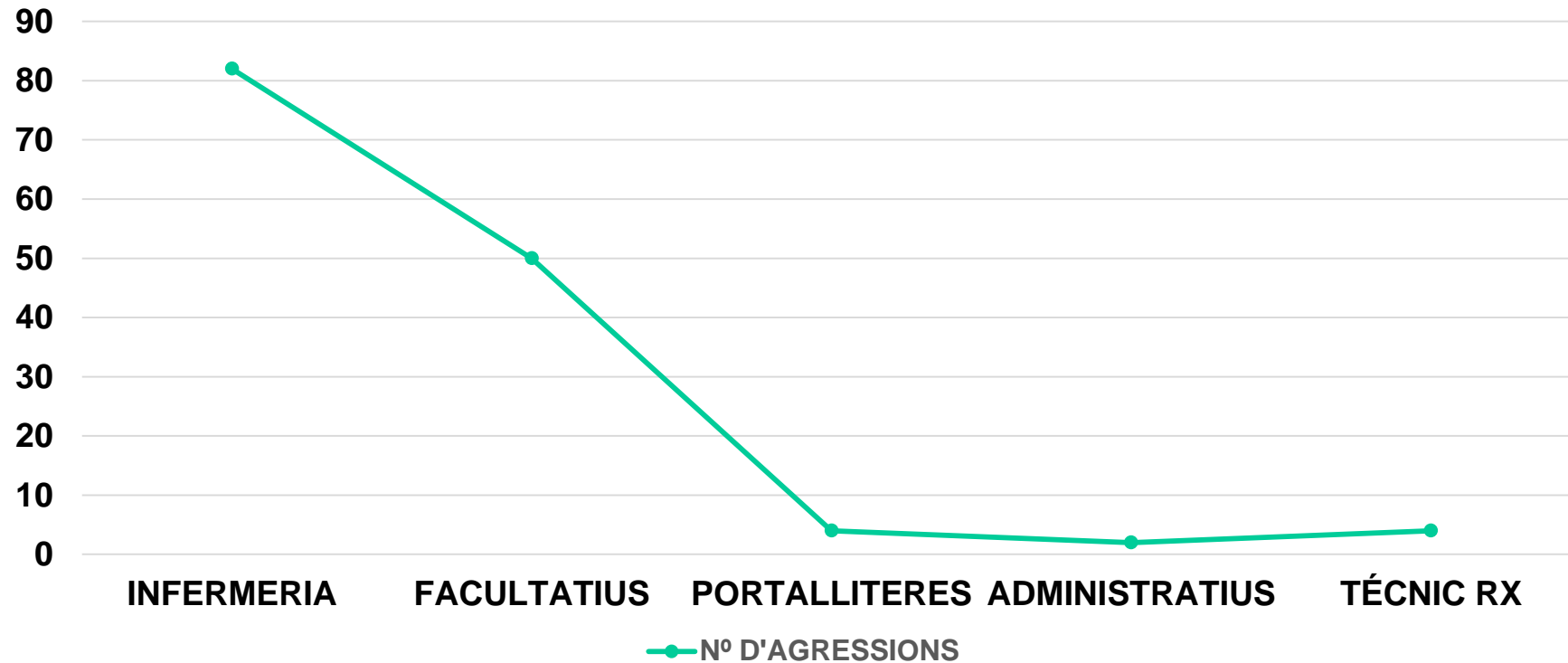

En la FHES s'han registrat 142 notificacions durant el període estudiat, en canvi el nombre real d'agressions ascendeix a 179.

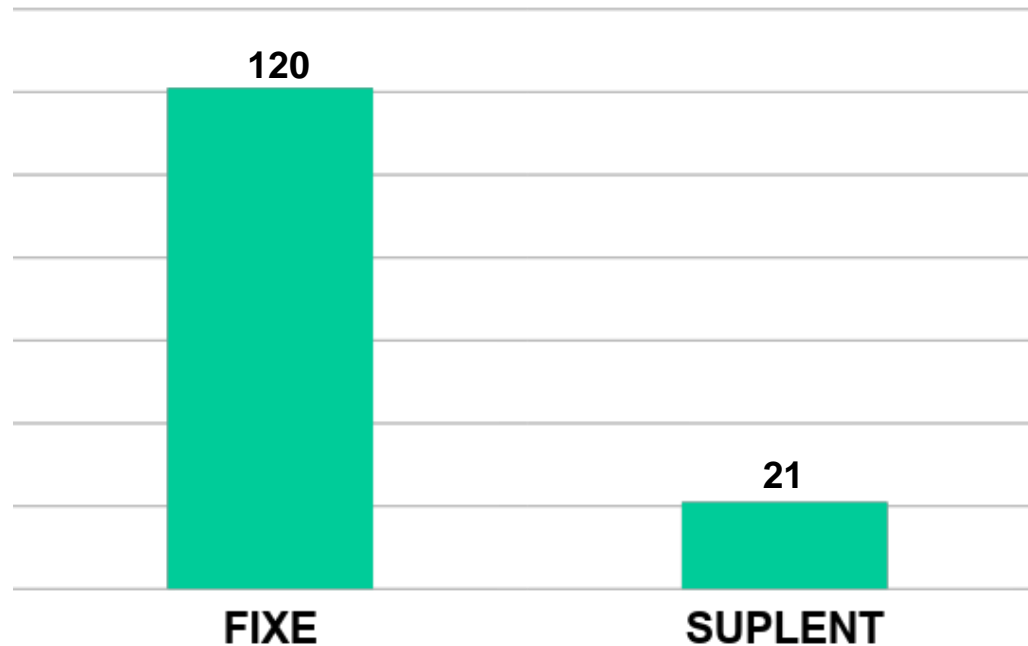

Categoría profesional

Nº D'AGRESSIONS

Notificacions per tipus de contracte

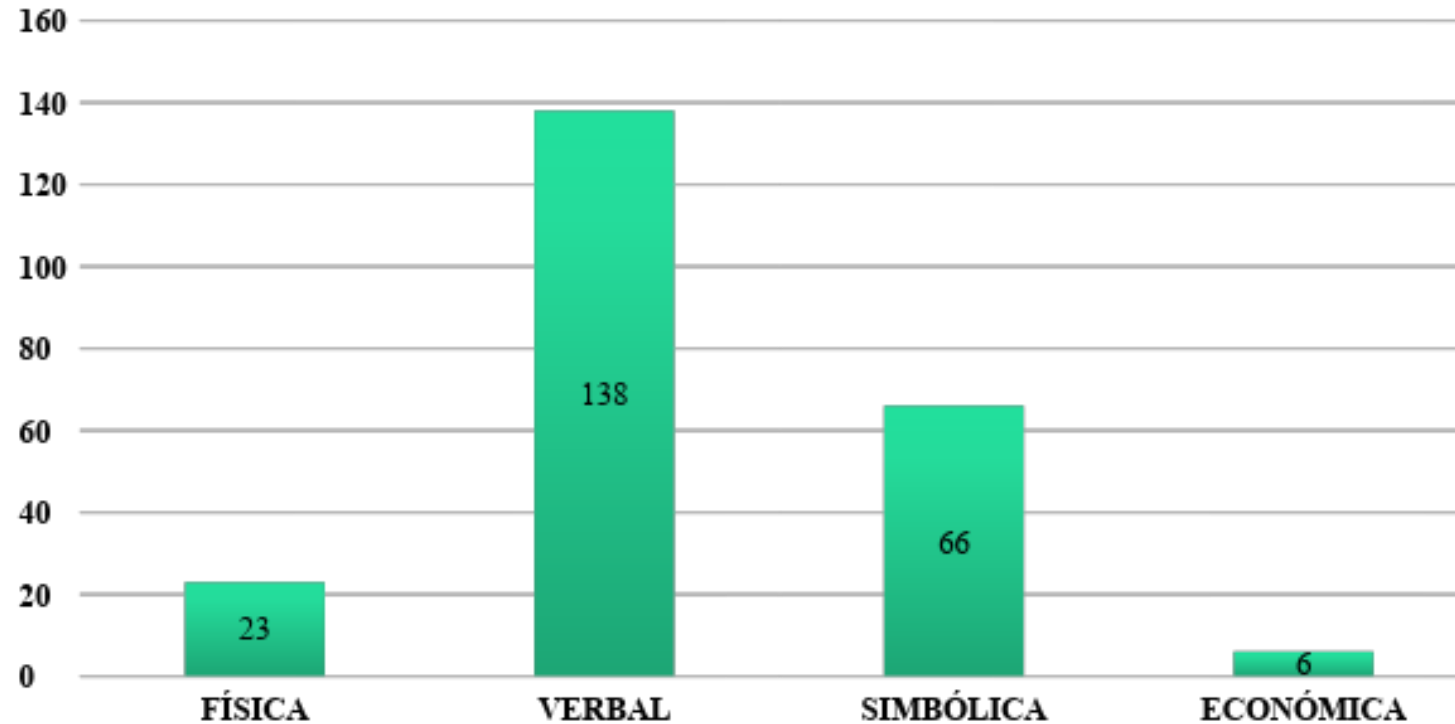

Tenint en compte que:

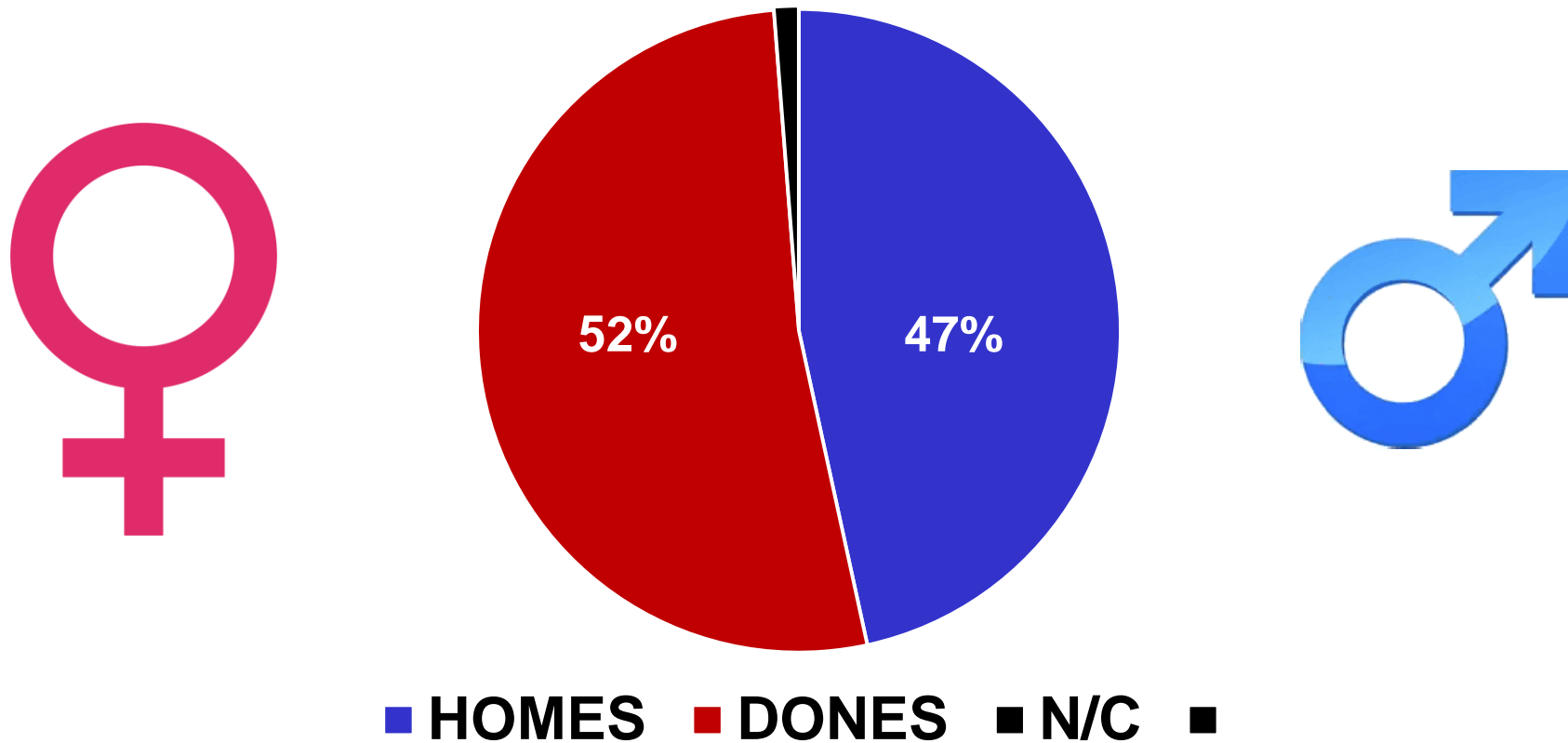
10,6% Personal suplent

89,4% Personal Fixe.

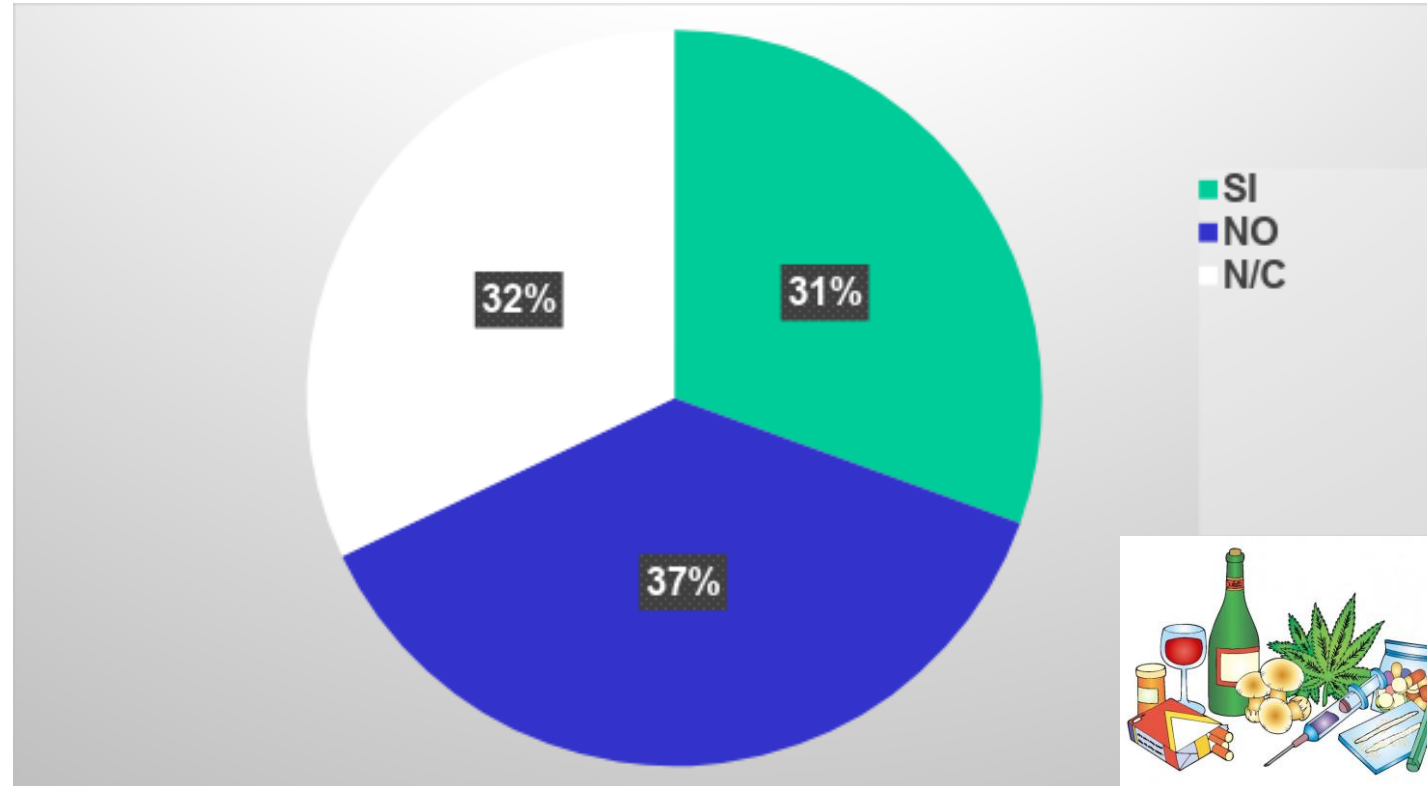
Notificacions per tipus d'agressió

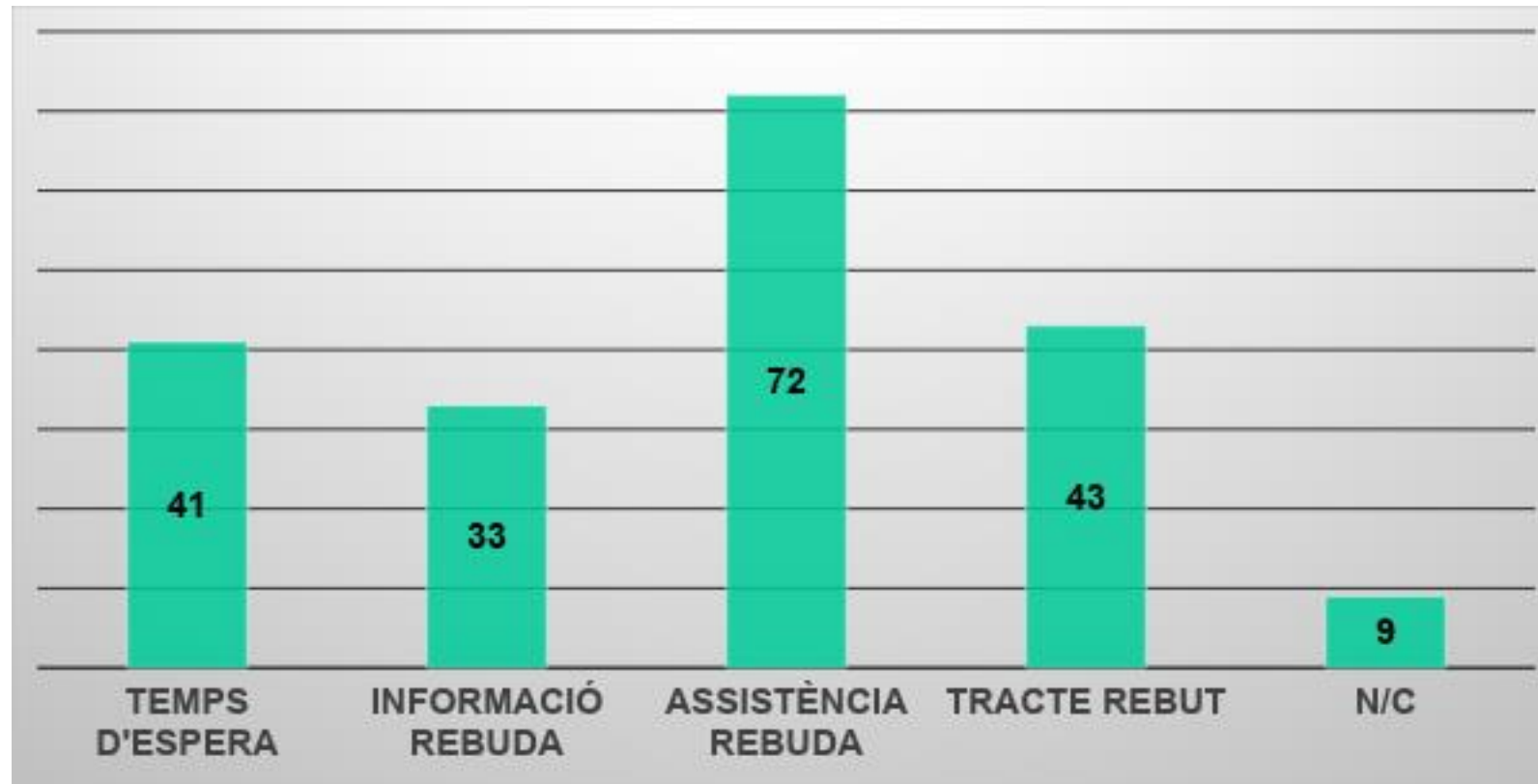
Sexe de l'agressor

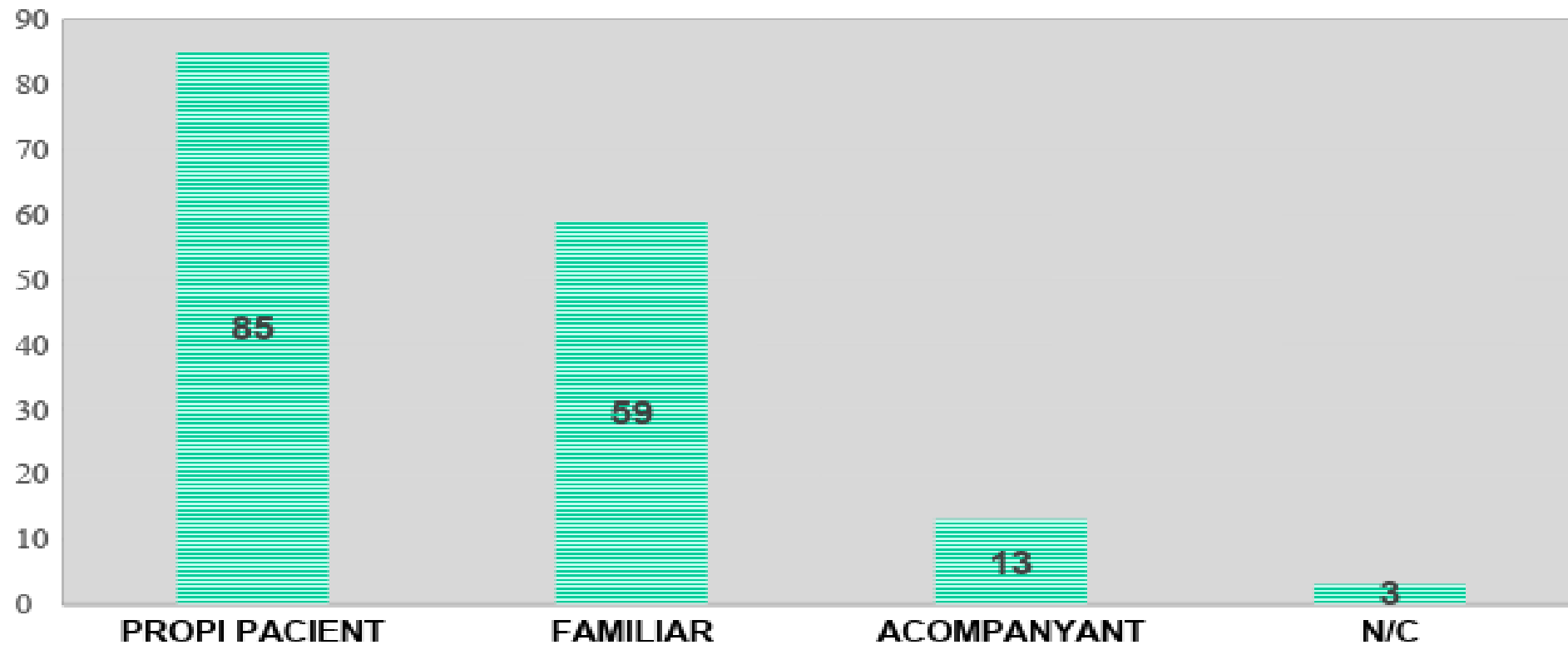
Notificacions relacionades amb alcohol/drogodependència.

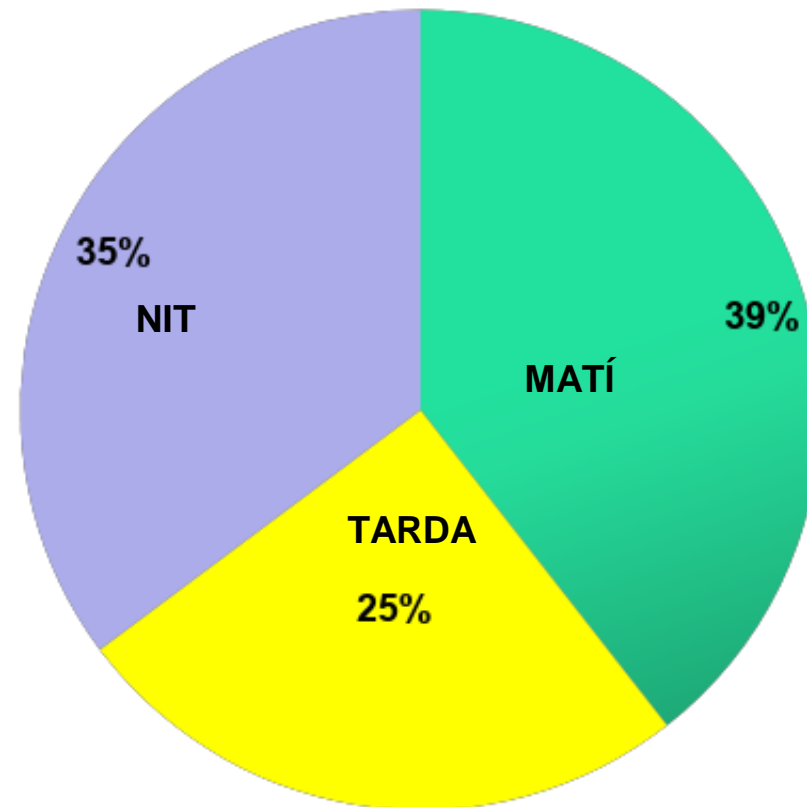
Notificacions per pretext desencadenant. (Resposta múltiple)

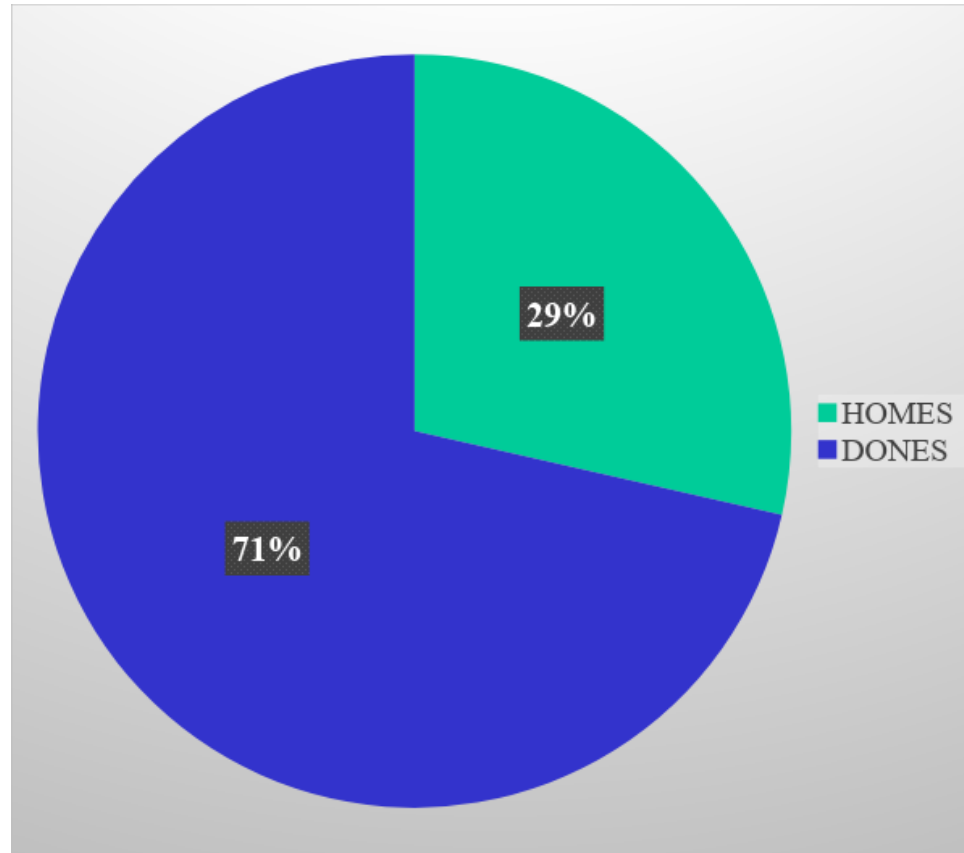
Notificacions per categoria de l'agressor.

Notificacions per torn.

Notificacions per sexe de la persona agredida

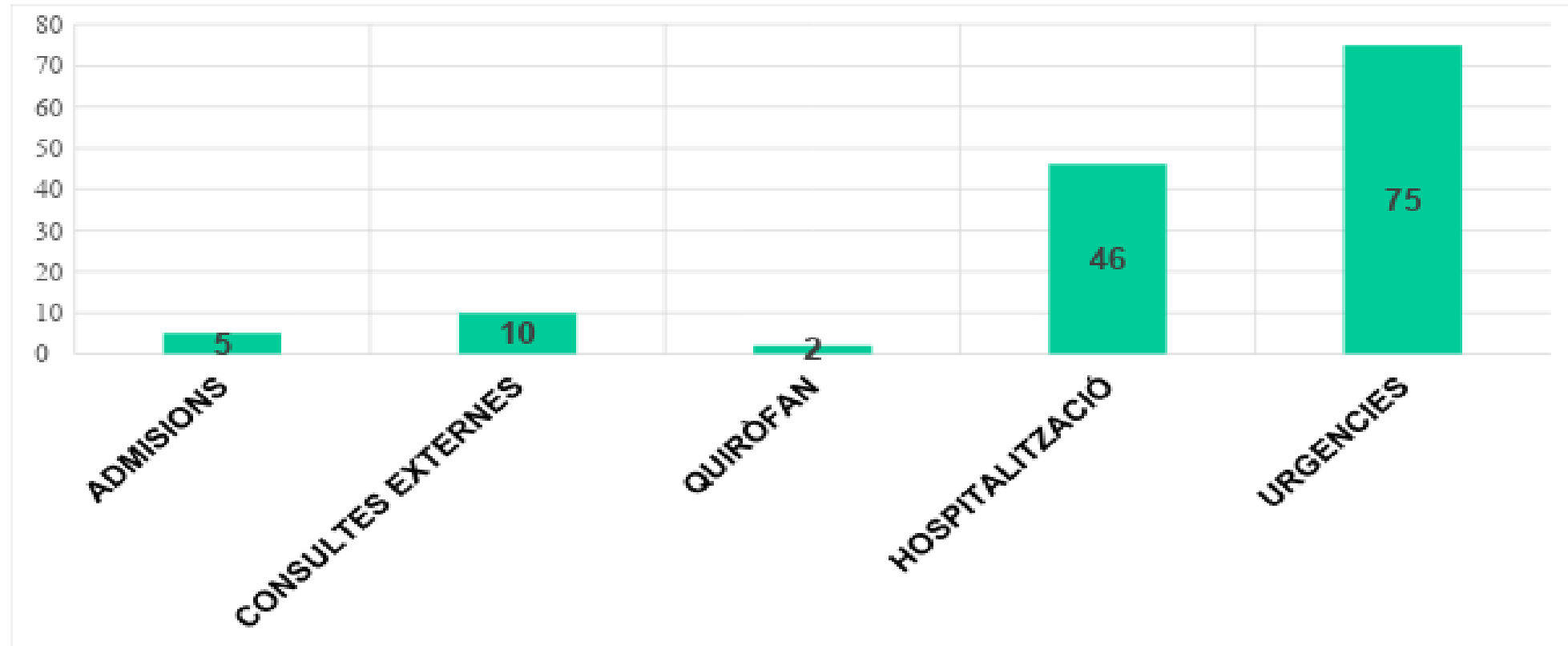
%DE DONES FHES: 69,4%

% HOMES FHES: 30,5%

Notificacions per servei

Ratios

Servei	Pacients atesos 2013-2017	Agressions cada 1000 pacients atsesos
Urgències	300.849	2,29
Quiròfan	34.583	0,2
Hospitalització	32.708	1,40
Consultes externes	846.094	0,05

Conclusions

- Donada l'observació de l'augment de les agressions als professionals sanitaris es indispensable definir pautes d'actuació, **prevenir, detectar** i fer front a cadascuna d'aquestes situacions.
- El registre de notificacions ha de ser més dinàmic i accessible.
- El personal sanitari ha de complimentar correctament cada notificació, per que aquesta pugui ser valorada correctament i fer front a ella.
- S'han de denunciar totes les agressions amb la finalitat de que això sigui un fet visible.
- S' ha de lluitar a favor de que l'art. 550 CP protegeixi a tot el col·lectiu sanitari i no únicament als que posseeixin estatut funcionarial.

Models de notificació

Abans

WWW.violenciaocupacional.net   Registre número

NOTIFICACIÓ D'INCIDENT VIOLENT

Tipus d'entenció a on s'ha produït l'incident:

Hospitalària   Atenció Primària   Administratiu i gestió
 Sociosanitària   Centre de Salut Mental

Dades de la víctima agreïda:

COAT: Home   Dona   ANYS D'EXERCICI LABORAL: <6   6-15   >15

LLOC DE TREBALL: Administratiu   Directiu   Facultatiu   Tècnic
 Auxiliar infermeria   Infermeria   Serveis (neteja, cuina, etc.)   Altres

TIPUS DE CONTRACTE: Estable   Inestable

HA SIGUT PREVENIÏO DE COM ACTUAR DAVANT D'UNA SITUACIÓ DE RISC? Sí   No

SI LA RESPÒSTA ES SI TENCIONÉS PER: Prevenció primària   Maneg de situacions   Actuacions postincident

HA INTENTAT LINGRESSIÓ EN ALTRES OCASIONS? Sí   No

Dades de la persona agreïda: Nº HISTÒRIA CLÍNICA DEL PACIENT

SCVC: Home   Dona   COAT: <20   20-35   35-50   50   RENECEN? Sí   No   No sap

TE RELACIÓ AGISTENCIAL INSTITUT AMB L'AGRESSOR? Sí   No

RELACIÓ ENTRE LA PERSONA AGREÏDA I AGRESSOR: Propi pacient   Familiar   Acompanyant

TE ANTECEDENTS PROPICITORS TIPUS MALALTIA PSIQUIÀTRICA ESPECÍFICA, DROGODEPENDÈNCIA O ALCOHOLISME? Sí   No

HA INTENTAT NOMÉS UNA PERSONA AGRESSORA? Sí   No   QUANTES?

ALTRES CARACTERÍSTIQUES RELLEVANTS DE LA PERSONA AGRESSORA:

Dades de l'incident   Data agressió   Hora agressió

TORN: Matí   Tarda   Nit   NOMBRE DE PERSONES AGREÏDES: Un   Més d'un

LLOC: Admissions   Consultes   Quiròfons   Servei de diagnòstic i gestió   Altres
 Camer   Plantas i hospitalització   Passadissos   Urgències

TIPUS D'AGRESSIÓ: (POSSIBLE RESPOSTA MÚLTIPLE)

Física: Ops de puny   Empentes   Ús d'armes: Objecte contundent   Armes blanques   Armes de foc
 Verbal: Insult   Amenaga verbal   Intimidació verbal

Simbòlica: Invasió espacial   Amenaga gestual   Exhibició d'armes

Econòmica: Contra pertinències persona agreïda   Contra el mobiliari   Robatori   Altres

PRETEXT INVOCAT DE LA CONDUCTA VIOLenta (POSSIBLE RESPOSTA MÚLTIPLE)

Temps d'espera   Informació rebuda   Assistència rebuda   Trade rebu   Alta mèdica

MANEG INICIAL:

Concessions a la persona agreïda
 Intervenció: Col·lega   Comandament / direcció   Seguretat propi centre salut   Forces de seguretat

ACTUACIÓ POSTINCIDENT VIOLent:

Accions judicials   Accions extrajudicials: Suspensió de la relació assistencial   Amo nesa di   Pendent valoració   Cap

CONSEQUENCIES IMEDIATES SOBRE LA SALUT DE LA PERSONA AGREÏDA: Ferides lleus   Ferides greus   Repercussió psicològica   Cap

CONSEQUENCIES LABORALS IMEDIATES SOBRE LA PERSONA AGREÏDA: Interrupció de la jornada per causa psicològica   Baixa Laboral   Interrupció de la jornada per causa física   Baixa Laboral   Cap

VALORACIÓ DE L'IMPACTE DE L'INCIDENT EN LA PRÀCTICA AGISTENCIAL DE LA PERSONA AGREÏDA: Positiu   Neutre   Negatiu

Després

FUNDACIÓ HOSPITAL DE L'ESPERIT SANT

FORMULARI NOTIFICACIÓ D'INCIDENT VIOLENT (CONTINU)

REGISTRE NÚMERO:

Dades de la persona agreïda

Lloc de treball: Edat: Grup: Anyos d'exercici laboral: Categori: Nacionalitat: Tipus de contracte: Tipus de treballador: Sexe: Home   Dona   Treballador/a

Dades de l'incident

Data Agreïda: Lloc de l'incident: Hora: Torn: Dia: Tarda: Nit: Relació entre la víctima i l'agressor: Sí   No   No sap

Número de persones agreïdes: Número de persones agreïdes: Tipologia de l'incident: Agreïda verbal: insult, amenaga, intimidació, crits, paraules venenoses   Agreïda física: Empentes, cops, agreïda, intimidació amb amenaques, etc.   Agreïda psicològica: Castells, insult a venenosa, etc.   Altres: (especificar detalladament el tipus d'agreïda)   (Veure pàgina 1 de l'annex)

Lloc de l'agreïda: Tipus de treball: Consultes   Forns   Llocs d'atenció   Passadissos   Altres

Classificació Agreïda: Pacient   Familiar   Acompanyant   Altres

Tipologia de l'incident: Agreïda verbal: insult, amenaga, intimidació, crits, paraules venenoses   Agreïda física: Empentes, cops, agreïda, intimidació amb amenaques, etc.   Agreïda psicològica: Castells, insult a venenosa, etc.   Altres: (especificar detalladament el tipus d'agreïda)   (Veure pàgina 1 de l'annex)

Lloc de l'agreïda: Tipus de treball: Consultes   Forns   Llocs d'atenció   Passadissos   Altres

Qualificació dels fets (com ha succeït? Ha utilitzat objectes? Activitat que es feia? etc.):

Ha sigut la intervenció: Seguretat   Mòdul seguretat   COGAPSA   ASISA

Hi ha casuaria denunciada a l'inici de l'agreïda:

Tipus de fets: Consultes   Forns   Llocs d'atenció   Passadissos   Altres

Quines mesures correctores calen necessàries?

Dades identificatives

Nom i Cognoms de l'agressor: Nº Història Clínica: (Quan s'apliqui l'agressor al pacient, el registre al MIBAS)

Ha sigut la intervenció: Sí   No   No   No   No   No

Ha sigut la intervenció: Sí   No   No   No   No   No

Gràcies per la vostra atenció!